

JUSTITSMINISTERIET

Civil- og Politiafdelingen

Folketinget
Retsudvalget
Christiansborg
1240 København K

Dato: 23. oktober 2012
Kontor: Politikontoret
Sagsbeh: Anne Berg Mansfeld-
Giese
Sagsnr.: 2012-0030-0895
Dok.: 516360

Hermed sendes endelig besvarelse af spørgsmål nr. 933 (Alm. del), som Folketingets Retsudvalg har stillet til justitsministeren den 5. juli 2012. Spørgsmålet er stillet efter ønske fra Peter Skaarup (DF).

Morten Bødskov

/

Carsten Madsen

Slotsholmsgade 10
1216 København K.

Telefon 7226 8400
Telefax 3393 3510

www.justitsministeriet.dk
jm@jm.dk

Spørgsmål nr. 933 (Alm. del) fra Folketingets Retsudvalg:

”Der har efterhånden været nogle episoder, hvor tiltalte personer, der skal fremstilles i retten, stikker af fra politiet. Det er stærkt problematisk både af hensyn til eventuelle ofre og den generelle retsfølelse i befolkningen. Vil ministeren i den forbindelse overveje muligheden af at betjente kan bruge håndlænke til de tiltalte i forbindelse med fremstillingen i retten, herunder transport til og fra retten, herunder om i hvilket omfang noget sådant bruges allerede idag.”

Svar:

Justitsministeriet har til brug for besvarelsen af spørgsmålet indhentet en udtalelse fra Rigspolitiet, der har oplyst følgende:

”1. Politiet kan i forbindelse med opgavevaretagelsen – udover anvendelse af almindelig fysisk magt og forskellige greb – gøre brug af forskellige magtmidler.

Til politiets magtmidler hører først og fremmest de midler, politiet normalt er i besiddelse af. Det drejer sig blandt andet om håndjern, stav, tåregas og skydevåben. Håndlænker indgår ikke som en del af politiets magtmidler.

Politiets magtmidler er godkendt af Rigspolitiet, der ligeledes har udarbejdet særlige bestemmelser om anvendelse mv. af de forskellige magtmidler. Det er et bærende princip i disse regler, at politiet kun må anvende de omtalte fysiske magtmidler, hvis det er nødvendigt for at modstå eller afværge et påbegyndt eller overhængende uretmæssigt angreb, og at anvendelsen af magtmidlet ikke åbenbart går ud over, hvad der under hensyn til angrebets farlighed, angriberens person og det angrebne retsgodes betydning er forsvarligt.

Et bestemt magtmiddel må kun anvendes, hvis opgaven ikke kan løses ved anvendelse af et mildere magtmiddel. Magtmidler anvendes således så skånsomt som muligt, og politiets uddannelse og udrustning udvikles løbende i overensstemmelse med dette skånsomhedsprincip

2. Dansk politi har tidligere anvendt en såkaldt førerkæde som magtmiddel. Førerkæden, der kan sammenlignes med den i spørgsmålet nævnte håndlænke, blev anvendt som en slags håndjern. Den var cirka 33 cm lang og bestod af en kæde med et håndtag i hver ende. Kæden blev lagt rundt om håndledet på en tilbageholdt person, og de to håndtag blev lagt sammen,

hvorefter håndtagene blev drejet rundt, indtil kæden strammede omkring håndleddene. Førerkæden kunne strammes så hårdt, at den i værste fald kunne knuse et håndled.

Rigspolitiet vurderer løbende behovet for at supplere eller udskifte de magtmidler, som danske polititjenestemænd har til rådighed. Der pågår ikke aktuelle overvejelser om indførelse af håndlænker som nyt magtmiddel.

3. Det bemærkes i øvrigt, at i de tilfælde, hvor domfældte eller varetægtsarrestanter forsøger at undløbe fra politiet, er en række faktorer udslagsgivende for, om forehavendet lykkes. Det gælder bl.a. de konkrete adgangsforhold til og de fysiske sikkerhedsforanstaltninger i retslokalet, eventuelle medsammen-svornes bistand til flugt, eventuelle efterretninger om flugtrisiko, antallet af tilstedeværende vagter, og om den pågældende var ilagt håndjern på det pågældende tidspunkt.

Særligt for så vidt angår anvendelsen af håndjern ved transport af arrestanter og domfældte bemærkes, at der ikke findes særlige regler herom, men at det beror på en konkret vurdering i hvert enkelt tilfælde, om anvendelse af håndjern skønnes påkrævet.”